

Milí rodiče,

přestože letos budou zápisy do základních škol probíhat jinak, než je zvykem, na jedné věci se nic nezmění; a to jsou předpokládané dovednosti předškolních dětí, které mají v příštím školním roce nastoupit do prvních tříd. Na jejich rozvoji pracujeme v mateřské škole systematicky během celého školního roku. Nyní, v době zápisů, přinášíme i Vám přehled jednotlivých oblastí, jejichž rozvoj je pro budoucího školáka klíčový, a ke každé z nich několik námětů, jak ji u dětí rozvíjet přirozenou a hravou formou. Věříme, že Vašemu předškolákovi nejen pomohou získat nebo upevnit potřebné dovednosti, ale že si s nimi všichni společně užijete také spoustu zábavy a legrace. ☺

ŘEČ

- Snažit se mluvit doma správně, nekomolit slova, vyhýbat se nevhodným nebo pro dítě nesrozumitelným výrazům.
- Číst. Četbou kvalitní dětské literatury napomáháte rozvoji slovní zásoby, rozvíjíte představivost a pomáháte dětem přirozeně si upevňovat i gramatickou stránku jazyka.
- Učit se společně básničky a písničky. Zábavný a srozumitelný nástroj rozvíjení dětské řeči, jemuž v tomto případě napomáhá rým, rytmus i doprovodný pohyb.
- Povídat si. O zážitcích, dojmech, plánech, nad obrázkovou knížkou... O čemkoli. Nejpřirozenější a nejúčinnější nástroj rozvoje dětské řeči a komunikačních dovedností.

GRAFOMOTORIKA

- Stavění ze stavebnice, navlékání korálků... Hra s jakýmkoli drobnými předměty.
- Kreslení a malování dle vlastní fantazie. Nabídnout dětem ideálně trojhranné psací potřeby, které napomáhají správnému úchopu. Kreslit se dá doma u stolu, ale také na podlaze na větší formáty (stačí k sobě přilepit několik papírů A4), venku křídami, prstem do písku nebo do krupice...
- Modelování z jakékoli modelíny, od kupované až přes doma vyrobenou, z písku, obyčejného či kinetického, z hlíny na zahrádce...
- Stříhání, lepení, mačkání a trhání papíru, práce s dalším výtvarným materiálem, s přírodninami...
- Nápodoba základních grafomotorických prvků: vlnky, smyčky, klubíčka, zuby, spojování bodů čarou...
- Tvoření takových výrobků, které dětem dávají smysl: dárek pro babičku, autodráha, parkoviště, domeček pro panenky... Čehokoli, co má pro dítě nějaké využití a co ho baví.
- Vázání klíčků: můžete trénovat klasicky na botách nebo se inspirovat ve velikonočním videu Křemílka a Vochemůrky. ☺

LATERALITA RUKY

- Pozorovat, která ruka je dominantní při kreslení, stolování, uchopování předmětů a hraček, stavění z kostek...
- Lateralita ruky by u předškoláka měla být již vyhraněná: dítě by mělo upřednostňovat levou či pravou ruku a nestřídat například ruce u kreslení. Není tedy „správně“ jedna nebo druhá ruka. Přeučování leváků se v žádném případě nedoporučuje!

MATEMATICKÁ PŘEDSTAVIVOST

- Seřazovat předměty podle velikosti: pastelky, kamínky, plyšáky, vařečky...
- Následně popisovat: trénovat pojmy malý, menší, nejmenší; velký, větší, největší; hodně, málo; první, poslední;...
- Trénovat číselnou řadu: naprosto dostačující je do šesti. Mnohem důležitější než odříkat číslovky za sebou jako básničku je zařadit čísla do běžného života: počítat věci kolem sebe, spojit s každodenními činnostmi. (Kolik knoflíků máš na svetříku? Spočítej, kolik nás je k obědu, a každému nachystej skleničku. Podej mi pět kostek.)
- Trénovat přidávání, ubírání a rozdělování, opět na běžných věcech. (Tady máš 2 bonbónky a já ti dám ještě 2. Kolik jich máš dohromady? V krmítku sedí 2 ptáčky. Teď jeden odletěl. Kolik ptáčků tam zůstalo? Rozdej tyto karty, aby měl každý z nás čtyři.)
- Pojmenovávat tvary: čtverec, kruh, obdélník a trojúhelník. Hledat je ve věcech kolem nás: ptát se, jaký tvar mají dílky stavebnice, talíře, knihy, prstýnek,...

ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ

- Pojmenovávat barvy všeho kolem nás, doma i na procházce. (Jakou barvu má tvoje tričko? Omáčka v talíři? Maminčiny vlasy?...)
- Vyhledávat kolem sebe předměty dané barvy. (Co tady vidíš zeleného? Bílého?...)
- Stavět ze stavebnic: kostky, Lego, Cheva, Seva,...
- Skládat puzzle přiměřené náročnosti.
- Hrát stolní hry, u kterých si dítě musí všimnout drobných detailů, hledat rozdíly a podobnosti: karty, Černý Petr, Pexeso, Domino, Dobble,...
- Hrát si na školu a vyplňovat vhodné pracovní listy z dětských časopisů nebo z internetu: hledat rozdíly mezi dvěma podobnými obrázky, vyhledávat, který obrázek v řadě se liší od jiných, dokreslovat chybějící polovinu obrázku,...
- Zkoušet kreslit podle předlohy.
- Vykreslovat omalovánky podle vzoru.

SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ

- Hrát slovní fotbal na poslední hlásku či slabiku
- Dávat si sluchové hádanky: dítě se zavřenýma očima hádá, co vydává zvuky (cinkání sklenice, šustění sáčku, nalévání vody, tleskání rukou, stříhání nůžkami,...)
- Vyrobit si „hudební nástroje“: do malých krabiček nebo obalů od hraček z kinder vajíček nasypat materiály, které vydávají rozdílné zvuky (písek, kamínky, rýži, hrách, mince,...) a nechat je dítě zkoumat. Případně každou krabičku vyrobit dvakrát a poznávat, ve kterých krabičkách je totéž, podle sluchu – hrát sluchové pexeso.
- Co začíná na...? Střídat se ve vymýšlení slov na danou hlásku a vymyslet jich co nejvíce.
- Hrát si na roboty: při mluvení rozkládat slova na slabiky. (Po-dej-mi-pro-sím-tě-ta-lí!)
- Zpívat písničky, říkat básničky, hrát hry s pohybem, tancovat (Čížečku, čížečku; Kolo, kolo mlýnský; Zajíček v své jamce,...)
- Hrát na ozvěnu: zatleskat rytmus a nechat jej dítě zopakovat.
- Hrát tichou poštu.
- Poznávat písničky podle melodie.
- Hrát hry s opakováním řady slov, např. Až pojedu na výlet... (Až pojedu na výlet, vezmu si pláštěnku. Až pojedu na výlet, vezmu si pláštěnku a svačinu. Až pojedu na výlet...)

VNÍMÁNÍ PROSTORU

- Běžně používat prostorové pojmy (nahore, dole, v, do, na, vpředu, vzadu, vedle, mezi, vpravo, vlevo, blízko, daleko, před, za, nad, pod,...): Postav skleničku na stůl. Uklid' hračky do šuplíku. Sedni si vedle mě.
- Stavět ze stavebnic, skládat puzzle, řešit bludiště a hlavolamy.
- Hrát na schovávanou.
- Hrát na detektiva: co se změnilo na mně/v místnosti? Dítě si vás nebo místnost, ve které hraje, dobře prohlédne, odejde a vy uděláte tři změny (přemístit nebo schovat věci, rozpustit si vlasy, sundat si prstýnek,...); dítě se vrátí a snaží se vypátrat, co se změnilo.

VNÍMÁNÍ ČASU

- Pojit časové pojmy s každodenními činnostmi: ve dne si hrajeme, v noci spíme, ráno vstáváme, v poledne obědváme, večer jdeme spát...
- Povídat si o tom, co se děje venku, vzhledem k ročnímu období: Podívej, je jaro! Svítí sluníčko, kvetou stromy, létají motýlci, slavíme Velikonoce...
- Spojovat pojmy do souvislostí: Včera jsme byli u babičky – bylo volno, protože byla neděle. Dnes je pondělí a tatínek jde do práce....
- Znázornit dětem časový úsek, aby si ho uměly lépe představit. (Za jak dlouho budu mít narozeniny? Za jak dlouho pojedeme na výlet?...). Každý den vybarvit jeden puntík, ustříhnout jeden dílek z papírového „metru“, nalepit jednu samolepku, spočítat, kolikrát se ještě vospinkáme...
- Vyprávět základní klasické pohádky (O řepě, O kůzlátkách, O perníkové chaloupce,...) tak, aby dítě s pomocí obrázků, dospělého nebo samostatně umělo povyprávět, co se stalo nejprve, co potom, co nakonec.